

Kraków, dnia 10 stycznia 2024 r.

Ks. prof. dr hab. Jan Dziedzic
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Kierownik Katedry Teologii i Psychologii Pastoralnej

**Recenzja dorobku naukowego
doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD.
w związku z postępowaniem naukowym
zmierającym do nadania mu tytułu
profesora nauk teologicznych**

Książd doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD. uzyskał stopień docenta nauk teologicznych w roku 2013. Od tego czasu znacznie powiększył swój dorobek naukowy i dydaktyczny.

1. Aktywność pedagogiczna

Działalność dydaktyczną na GTF PU, ks. doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD. rozpoczął w roku 2008. Prowadzone przez niego wykłady i ćwiczenia koncentrują się wokół 1) animacji czasu wolnego; 2) studiów europejskich oraz 3) teologii katolickiej. Najważniejsze z punktu widzenia teologii pastoralnej wydają się być zajęcia z dydaktyka religijnej, katechetyki oraz komunikacji pedagogicznej. One też, moim zdaniem, mają duże przełożenie na publikacje naukowe kandydata do tytułu profesora.

Książd Tirpák potrafi umiejętnie łączyć pracę naukową z dydaktyką, co jest widoczne w wygłaszanych przez niego referatach na międzynarodowych konferencjach, czego jako recenzent byłem niejednokrotnie świadkiem, zarówno w Krakowie na UPJPII, jak i Uniwersytecie w Preszowie.

Przygotowanie naukowe, ks. Peter Tirpák łączy z wyjątkowym talentem pedagogicznym i organizacyjnym, co ułatwia mu łatwy i prosty przekaz, a to z punktu widzenia kontaktu ze studentami jest kluczowe dla interesującego i ciekawego wykładu.

W sposób udany zdobyte doświadczenia ze swoich studiów doktoranckich w dziedzinie Nowej Ewangelizacji, turystyki religijnej i czasu wolnego na UPJPII w Krakowie, ks. Tirpák wprowadził do zajęć na swoim Wydziale. Z pewnością jest on jako docent ekspertem w tej specjalności teologii i może umiejętnie przekazywać swoją wiedzę i kompetencje przekazać na wykładach.

Książd Tirpák dał się poznać również jako znakomity wykładowca na Uniwersytecie Trzeciego Wieku działającym na UPJPII w Krakowie. Otrzymał on bardzo wysokie oceny prowadząc zajęcia w ramach programu Erasmus+.

Osobiście uważam, że ks. doc. Peter Tirpák jako pedagog i wykładowca zasługuje na wyróżnienie, a to z pewnością kwalifikuje go do otrzymania tytułu profesora.

2. Ocena publikacji naukowych

Dorobek ks. Tirpáka jest bardzo bogaty. Składa się z 8 monografii, 37 zredagowanych lub współredagowanych publikacji, 3 podręczników oraz dwóch skryptów.

W mojej opinii na szczególne wyróżnienie zasługują cztery publikacje kandydata do profesury. Pierwsza z nich to *Teologiczne i katechetyczne impulsy dla praktyki duszpasterskiej posługi sakramentów inicjacyjnych*. Preszów: Greckokatolicki Wydział Teologiczny, 2013. - 196 s. - ISBN 978-80-555-0883-2.

Prezentowana monografia powstała przy okazji przewodu habilitacyjnego. Przygotowując ją, Autor postawił sobie za cel, aby publikację adresować do katechetów świeckich, a także księży, którzy potrzebują wielu inspiracji i wyzwań w tworzeniu katechezy mającej za zadanie przygotowanie wiernych do przyjęcia sakramentów. Książka stanowi znaczący wkład w rozwój katechezy, o czym świadczą bardzo pozytywne recenzje, które podkreślają jej duże znaczenie zarówno z punktu widzenia teologicznego jak i praktyki duszpasterskiej.

Na uwagę zasługuje również publikacja *Tajemnica zbawienia w świetle katechezy*. Preszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Preszowskiego, 2013. - 308 s. - ISBN 978-80-555-0887-0 (Autorstwo: TIRPÁK, P. (50%) PAŁA, G. (50%).

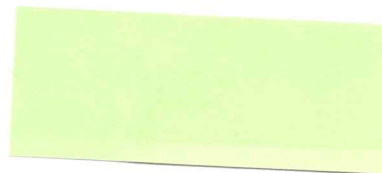
Jest to monografia cenna z punktu widzenia praktycznego podejścia do nauczania katechezy. Książka zawiera przykłady i modele katechezy, co czyni ją atrakcyjną dla osób zajmujących się jej prowadzeniem. Jest to dzieło dwóch autorów – księdza (P. Tirpák) i osoby świeckiej (G.Pal'a), którzy opierają się na osobistych doświadczeniach wspólnot lokalnych i wspólnoty parafialnej. Trzeba zaznaczyć, że praca została także nagrodzona za treść przez rektora PU w Preszowie.

Kolejna publikacja ks. P. Tirpáka to *Katecheza jako narzędzie głoszenia*. Kraków: Wydawnictwo Avalon, 2021, 151 s. ISBN 978-83-7730-565-2. Publikacja stanowi podsumowanie wiedzy Autora oraz nowych wyzwani w dziedzinie katechezy. Przedstawia głoszenie dobrej nowiny jako kerygmatu w życiu Kościoła. Przedstawia on sposoby, narzędzia, metody, formy stosowane w katechezie rozumianej jako Ewangelizacja, prowadzona we współczesnym świecie.

Jako recenzent doceniam również opublikowaną przez ks. Tirpáka książkę pt. *Zasady katechezy według adhortacji Catechesi tradendae*. Preszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Preszowskiego, 2020. - 188 s. - ISBN 978-80-555-2654-6. Mówi ona o podstawowych zagadnieniach katechezy, którą św. Jan Paweł II. przedstawił w adhortacji apostolskiej z 1979 roku zatytułowanej „Catechesi tradendae”. Prezentowana praca ma na celu uwydatnienie specyficznych zasad katechezy, z naciskiem na zachowanie oryginalnego tekstu wspomnianej adhortacji. Praca została także nagrodzona za treść przez rektora PU w Preszowie.

Ks. Tirpák jest badaczem, którego praca naukowa ciągle przybiera na sile zarówno kwantytatywnie jak i jakościowo. Proces ten miał swój początek w doktoracie. W tamtym okresie zaczęła się jego naukowo-wydawnicza przygoda, kontynuowana przez habilitację i trwa nieprzerwanie aż po dzień dzisiejszy. Liczne wydane przez niego publikacje nie tylko w języku słowackim, ale także w językach obcych (angielskim, polskim) świadczą o tym, że nie jest on naukowcem jednego, tylko słowackiego środowiska, ale że jest rozpoznawalny także poza granicami kraju i poza słowackim środowiskiem teologicznym.

Jego współpraca zagraniczna przejawia się we współredagowaniu monografii tematycznych, jak też przy współautorstwie artykułów i niektórych publikacji zbiorowych. Szczególnie wyróżnia się na tym polu jego systematyczna i od dawna realizowana współpraca z Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie .

3. Udział w konferencjach krajowych i zagranicznych, w projektach badawczych i stażach

Kandydat do tytułu profesora brał czynny udział w 35. konferencjach krajowych i w 18. konferencjach międzynarodowych, gdzie wygłaszał referaty i brał udział w dyskusji. Podejmowana przez niego tematyka dotyczyła przede wszystkim zagadnień z dziedziny katechetyki, Nowej Ewangelizacji i ekologii.

Należy podkreślić wieloletnie i aktywne zaangażowanie ks. Tirpáka w organizację, bądź współorganizację międzynarodowych konferencji na temat *Sacrum i przyroda*, których koordynatorem był ks. prof. Ostrowski z UPJPII w Krakowie. Te interdyscyplinarne konferencje gromadziły przez długie lata licznych ekspertów z różnych dziedzin z całej Europy. Ksiądz Tirpák wielokrotnie wygłaszał tam referaty i był traktowany jako ekspert w dziedzinie ekologii.

Należy również podkreślić jego czynny udział i współorganizację konferencji *Youth hope for Charch – Is the Charch hope of young people?*, która odbyła się w Krakowie w dniach od 13 do 14 kwietnia 2016 roku. W konferencji wzięli udział profesorowie i studenci z Uniwersytetu Ruhry z Bochum (Niemcy) oraz delegacje studentów z Ukrainy, Rumunii, Słowacji, Kamerunu, Niemiec. Jego pokonferencyjny artykuł pt. *Perspective on today's youth and new pastoral approaches for the youth* ukazał się w książce *Młodość nadzieją Kościoła czy Kościół nadzieją młodzieży*, red. J. Dziedzic, M. Ostrowski, T. Panuś, Unum, Kraków 2017, s. 141-157.

Liczne wystąpienia obcojęzyczne na sympojach i międzynarodowych konferencjach naukowych, na które był i ciągle jest zapraszany, ale też, które sam organizuje i współorganizuje ks. doc. Tirpák, świadczą o jego kompetencjach naukowych i organizacyjnych. Dostrzegalną i pozytywną cechą jest to, że pozostaje on otwarty na współpracę z innymi i to licznymi badaczami.

Należy zaznaczyć, że kandydat do tytułu profesora brał również udział w 10 projektach.

Projekty, kde inaugurant pôsobí (pôsobil) ako hlavný riešiteľ:

Grantový projekt KEGA 025PU-4/2023 s názvom Inovácia študijného programu animácia voľnočasových aktivít s dôrazom na prepojenie s praxou. Doba riešenia 2023 – 2025.

1. Grantový projekt Prešovského samosprávneho kraja s názvom Sacrum a príroda. Integrálna ekológia. Číslo z Centrálného registra zmlúv Ú PSK: 1274/2021/OPR. Doba riešenia 2021.
2. Grantový projekt VGAMR č. 2020/KAE/16/2020-2021 s názvom Podpora aktivít určených na rozvoj GTF PU. Doba riešenia 2020 – 2021.
3. Grantový projekt VGAMR č. 2017/KAE/8 s názvom Objavenie duchovného dedičstva a viery v slove i obraze. Doba riešenia 2017 – 2018.
4. Inštitucionálny projekt, reg. č.: 14/2012 s názvom Sacrum a príroda. Doba riešenia: 2012 – 2013.

Projekty, kde inaugurant pôsobí (pôsobil) ako riešiteľ:

1. Grantový projekt KEGA 018PU-4/2019 s názvom Ďalšie vzdelávanie absolventov teologických fakúlt. Doba riešenia 2019 – 2021.
2. Grantový projekt KEGA 014PU-4/2019 s názvom Multimediálna a elektronická podpora mediálnej edukácie formou on-line a e-vzdelávania. Doba riešenia 2019 – 2021. Zástupca projektu.
3. Grantový projekt VGAMR č. 2016/KAE/3 s názvom Média v kontexte evanjelizačných aktivít Katolíckej cirkvi. Doba riešenia 2016 – 2017.
4. Grantový projekt KEGA reg. č.: 050PU-4/2014 s názvom Odovzdávanie kultúrneho dedičstva v biblickom kontexte hendikepovaným osobám špeciálnym modelom s využitím symbolov. Doba riešenia 2014 – 2016.
5. Grantový projekt VEGA reg.č.: 1/1330/12 s názvom Kvalita života a ľudské práva v prosociálnej spoločnosti. Doba riešenia: 2012 – 2014.

Trzeba dodać, że ks. doc. Tirpák brał udział w 11 zagranicznych stażach i naukowych pobytach, m.in. w Rzymie, Atenach, Pradze i Krakowie. Wygłosił także 12 zagranicznych wykładów w UPJPII w Krakowie oraz wykłady w Zylinie i na Wydziale w Zvolene. Jest członkiem 12. organizacji naukowych a także wchodzi w skład 3 rad naukowych czasopism takich jak: Polonia Sacra, Sosnowieckie Studia Teologiczne, Family forum.

Udział Kandydata w stażach, naukowych pobytach zagranicznych, w radach naukowych czasopism oraz projektach badawczych, a także we wszelkich formach organizacji nauki, potwierdza, iż bez żadnych wątpliwości można stwierdzić, że ks. Tirpák spełnia warunki dotyczące nadania mu tytułu profesora nauk teologicznych.

4. Jakość dorobku Kandydata do tytułu profesora

O jakości dorobku naukowego ks. doc. Petera Tirpáka świadczą cytowania w publikacjach zagranicznych zarejestrowanych w indeksach cytowań Web of Science oraz w bazie SCOPUS (3); Cytowania w publikacjach zagranicznych: 67; Cytowania w publikacjach krajowych: 163; Recenzje w publikacjach zagranicznych: 4; Recenzje w publikacjach krajowych: 12.

Działalność naukowa ks. Tirpáka została również doceniona przez władze uczelni. Świadczą o tym otrzymane nagrody przez kandydata do tytułu profesora. Zaliczają się do nich: 1) Nagroda Rektora Uczelni 2014 za monografię naukową z zakresu nauk humanistycznych – teologia na rok 2013; 2) Brązowy Medal Rektora Uczelni 2019 za szczególne zasługi na polu nauki i edukacji Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie; 3) Nagroda Rektora Uczelni 2021 za monografię naukową w grupie dziedzin naukowych humanistyka - teologia na rok 2020; 4) Medal pamiątkowy Dziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu w Czeskich Budziejowicach za wkład w rozwój współpracy międzywydziałowej w roku 2021; 5) Nagroda Rektora Uczelni 2022 za stworzenie i prowadzenie strony internetowej Klubu Absolwentów GTF na rok 2021; 6) Srebrny medal rektora uczelni za znaczący wkład w rozwój Uniwersytetu w Preszowie 2023.

5. Podsumowanie

Jako recenzent niniejszą oceną potwierdzam, że wnioskodawca spełnia kryteria uzyskania tytułu naukowo-pedagogicznego profesora zatwierdzonego przez Radę Naukową Uniwersytetu Preszowskiego w Preszowie w dniu 7 czerwca 2022 roku.

Ksiądz doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD. swoimi zainteresowaniami badawczymi i naukowymi publikacjami znakomicie wpisuje się we współczesną refleksję teologiczną, aktywność ekspercką oraz projekty badań skupionych wokół procesów pastoralnych i duszpasterskich. Jego badania z zakresu katechetyki, Nowej Ewangelizacji, turystyki religijnej i ekologii są niezwykle twórcze i wzbogacają dorobek myśli teologicznej nie tylko w zakresie krajowym, ale i międzynarodowym. Kwalifikacje ks. Tirpáka jako twórczego badacza są bezsporne. Wrażliwością pastoralną, katechetyczną, ekologiczną wzbogacił on rodzimą naukę w doniosłe dokonania, co stwarza doskonałą prognozę dalszych pogłębionych badań.

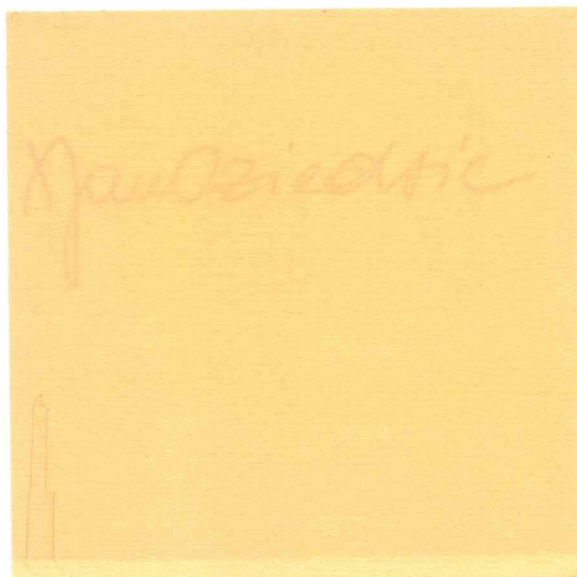

Mając na uwadze także bardzo znaczące osiągnięcia dydaktyczno – organizacyjne na rzecz swojego środowiska akademickiego, o czym m.in. świadczą otrzymane nagrody i wyróżnienia, rozwiniętą współpracę z zagranicznymi środowiskami uniwersyteckimi, zwłaszcza z Polską, a także umiejętność promowania i popularyzowania nauki na Słowacji, uważam, że doc. ThDr. Peter Tirpák, PhD. posiada wymagane kwalifikacje, które pozwalają na nadanie mu tytułu profesora.

6. Konkluzja

Týmto posudkom potvrdzujem, že uchádzač spĺňa kritériá podmienok na získanie vedecko-pedagogického titulu profesor schválené Vedeckou radou Prešovskej univerzity v Prešove dňa 7. júna 2022.

Odporúčam, aby po úspešnom inauguračnom konaní bol doc. ThDr. Peter Tirpák PhD. vymenovaný za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania: Katolícka teológia v zmysle § 76 Zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s Vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 246/2019 o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor.

A rectangular yellow sticky note is placed on the page. It contains a handwritten signature in orange ink that reads "Ján Dzieda".